

תבור כלכלה ופיננסים בע"מ – הגוף המתאם

הקרן החדשה לסיוע לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה

דיווח מצטבר לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2014

מוגש לחשכ"ל - משרד האוצר

ולסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים - משרד הכלכלה

תוכן עניינים

2	תוכן עניינים	
3	כללי	1
3	תקציר מנהלים	2
4	סטטוס הלוואות	3
5	נתוני הלוואות שהועמדו	4
5	4.1 ניתוח מספר וסכומי הלוואות שהועמדו לפי בנקים	
6	4.2 ניתוח מספר וסכומי הלוואות שהועמדו לפי שנים	
6	4.3 ניתוח הלוואות לפי סכום שהועמד	
7	4.4 ניתוח הלוואות שהועמדו לפי מסלול הלוואה	
7	4.5 ניתוח מס' הלוואות שהועמדו לפי אזור גאוגרפי	
8	4.6 ניתוח מס' הלוואות שהועמדו לפי סקטור פעילות	
9	4.7 ניתוח מס' הלוואות שהועמדו לפי ותק (בשנים)	
10	4.8 ניתוח מס' הלוואות שהועמדו לפי מחזור החברה במיליוני ₪	
11	4.9 ניתוח מס' הלוואות לפי מעמד משפטי	
11	ניתוח מגזרים ספציפיים	5
11	5.1 רקע	
12	5.2 ניתוח מספר הלוואות שאושרו בקרן לפי שנים	
13	5.3 ניתוח מספר בקשות על פי איזור גאוגרפי	

1 כללי

במהלך חודש אפריל 2012 נכנסה לתוקפה הקרן המאוחדת לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה (להלן: *הקרן החדשה*), אשר מחליפה את הקרן שפעלה בשנים 2003-2012 (להלן: *הקרן הישנה*). הקרן החדשה מיועדת לעסקים בעלי מחזור שנתי של עד 100 מיליון ₪ ומופעלת על ידי 4 בנקים: הפועלים, מזרחי טפחות, מרכנתיל דיסקונט ואוצר החייל. חלק מתנאי הקרן שונו, ביניהם גובה ההלוואה המקסימלית והעמלות המשולמות בגין העמדת ההלוואה.

דו"ח זה מסכם את פעילות הקרן החדשה, ומתייחס אך ורק לבקשות שהוגשו לאחר תחילת הפעילות ב-11.4.12. כמו כן, כל הנתונים בדו"ח מתייחסים אך ורק לבקשות שהוגשו לקרן דרך חברת תבור כלכלה ופיננסים בע"מ.

2 תקציר מנהלים

ברבעון הראשון של שנת 2014 התקבלו בחברת תבור 950 בקשות מלאות של עסקים קטנים¹, מתוכן 784 בקשות חדשות² ו-166 בקשות חוזרות³. כמו כן, התקבלו 19 בקשות מלאות של עסקים בינוניים⁴, מתוכן 8 בקשות חדשות.

ברבעון החולף אושרו בוועדות האשראי 433 הלוואות לעסקים קטנים בסכום כולל של כ-153.4 מיליון ₪, 355 מהן לעסקים טרם קיבלו בעבר הלוואה בערבות המדינה מהקרן (החדשה או הישנה). כמו כן, ברבעון זה אושרו 10 הלוואות לעסקים בינוניים בסכום כולל של כ-19.3 מיליון ₪, מתוכן 8 הלוואות לעסקים טרם קיבלו הלוואה מן הקרן.

יש לציין כי במסגרת הקרן החדשה, לעסקים ניתנת הזכות לעבור בנק, וזאת גם לאחר אישור ההלוואה אך טרם ביצועה בפועל. במקרים אלו, בהם לעסק אושרה הלוואה ביותר מבנק אחד הנתונים המוצגים בדו"ח זה מניחים כי לעסק אושרה הלוואה אחת בלבד.

מתחילת פעילות הקרן במתכונתה החדשה באפריל 2012 ועד לסוף חודש מרץ 2014 הוגשו לחברת תבור 7,148 בקשות מלאות של עסקים קטנים מתוכן אושרו עד כה 3,397 הלוואות בסכום כולל של כ-1,159 מיליון ₪ – סכום של כ-341 א' ₪ בממוצע לכל עסק. הסכום החציוני להלוואה הינו 300 א' ₪.

בנוסף, הוגשו 150 בקשות על ידי עסקים בינוניים. אושרו עד כה 99 בקשות בסכום כולל של כ-198 מיליון ₪.

¹ עסקים שמחזורם בשנה הקלנדרית הקודמת למועד הבדיקה היה נמוך מ-25 מיליון ₪

² בקשות חדשות- עסקים אשר טרם ביצעו הלוואה במסגרת הקרן

³ בקשה חוזרת - בקשה של עסק שביצע בעבר הלוואה במסגרת הקרן

⁴ עסקים שמחזורם השנתי האחרון היה בטווח של 100-25 מיליון ₪

ברבעון האחרון אושרו במסלול הלוואות עד 100 א' נה 32 הלוואות בסכום כולל של 2.8 מיליון ₪.
ברבעון האחרון אושרו 41 הלוואות במסלול עסקים בהקמה בסכום כולל של 10.8 מיליון ₪.

3 סטטוס הלוואות

יתרת הלוואות שהועמדו על ידי הבנק	היקף הלוואות שהועמדו על ידי הבנק	
404	461	הפועלים
232	247	מזרחי טפחות
148	179	מרכנתיל
278	344	אוצר החייל
1,082	1,231	סה"כ

- הנתונים מעודכנים לתאריך: 31.03.14.

הערות:

- הערות לטבלה: קיים קושי לפלח את הנתונים המתקבלים מבנק מרכנתיל לפי גופים מתאמים, ולכן נתוני יתרת הלוואות שהועמדו על ידי הבנק הינם נתונים מוערכים.
- בבנק מזרחי הנתונים כוללים אי דיוקים בסיווג הלוואות הבנק לפי גופים מתאמים.

דיווח מרכנתיל לשני הגופים המתאמים:

יתרת הלוואות שהועמדו על ידי הבנק	היקף הלוואות שהועמדו על ידי הבנק	
590	714	מרכנתיל

- בבנק מרכנתיל כאמור לא מתקיימת הפרדה בין הגופים המתאמים. היתרות המצטברות כוללות את נתוני שני הגופים המתאמים.

4 נתוני הלוואות שהועמדו

ברבעון הראשון של שנת 2014⁵ הועמדו 399 הלוואות לעסקים להם אושרה הלוואה במסגרת הקרן החדשה (גידול של 5% לעומת רבעון קודם), מתוכן 311 הלוואות לעסקים קטנים שזוהי הלוואתם הראשונה במסגרת הקרן ו-78 הלוואות המשך לעסקים קטנים. בנוסף, הועמדו 10 הלוואות לעסקים בינוניים (קיטון של 33% לעומת רבעון קודם), מתוכן 8 הלוואות חדשות ו-2 הלוואות המשך. יש לשים לב כי חלק מן ההלוואות שבוצעו ברבעון האחרון הן הלוואות שאושרו ברבעון קודם וכמו כן קיימות הלוואות שאושרו ברבעון זה וטרם בוצעו.

מתחילת פעילותה של הקרן עומדת הלוואה ממוצעת לעסקים קטנים על סכום של כ-349 אש"ח, והלוואה ממוצעת לעסקים בינוניים על סכום כ-2.1 מיליוני ₪.

מבחינת סכום הביצועים ברבעון האחרון בוצע סכום של 145 מ' ₪ לעסקים קטנים (קיטון של 23% לעומת היקף הביצועים במהלך רבעון קודם) וסכום של 20 מ' ₪ לעסקים בינוניים (קיטון של 49% לעומת הביצועים במהלך רבעון קודם).

4.1 ניתוח מספר וסכומי הלוואות שהועמדו לפי בנקים

מספר הלוואות שהועמדו

סה"כ	מזרחי-טפחות	הפועלים	מרכנתיל	אוצר החייל	עסקים קטנים
3,008	668	1,053	411	876	עסקים קטנים
87	15	36	12	24	עסקים בינוניים
3,095	683	1,089	423	900	סה"כ

סכומי הלוואות שהועמדו (במיליוני ₪)

סה"כ	מזרחי-טפחות	הפועלים	מרכנתיל	אוצר החייל	עסקים קטנים
1,052	215	378	157	302	עסקים קטנים
179	32	83	22	42	עסקים בינוניים
1,231	247	461	179	344	סה"כ

⁵ הנתונים בדו"ח מסתמכים על דיווח הבנקים. הבנקים מעדכנים את הביצועים בפיגור מסוים, כך שהנתונים עשויים לא לכלול את כל ההלוואות שהועמדו, בפרט הלוואות שהועמדו במהלך החודש האחרון.

4.2 ניתוח מספר וסכומי הלוואות שהועמדו לפי שנים

עסקים בינוניים		עסקים קטנים		
סכום הלוואות (מ' ₪)	מספר הלוואות	סכום הלוואות (מ' ₪)	מספר הלוואות	
50	23	284	885	2012
109	54	621	1,734	2013
20	10	147	389	3/2014
179	87	1,052	3,008	סה"כ

4.3 ניתוח הלוואות לפי סכום שהועמד

עסקים קטנים

התפלגות סה"כ בקשות	סה"כ בקשות	טווח סכום שהועמד באלפי ₪
15%	438	עד 100
23%	706	101-200
22%	662	201-300
13%	377	301-400
14%	417	401-500
6%	198	501-750
4%	120	751-1,000
3%	90	1,000-2,000
100%	3,008	סה"כ

עסקים בינוניים

התפלגות סה"כ בקשות	סה"כ בקשות	טווח סכום שהועמד במיליוני ₪
60%	52	עד 2
31%	27	2-4
9%	8	4-6
-	0	6-8
100%	87	סה"כ

4.4 ניתוח הלוואות שהועמדו לפי מסלול הלוואה⁶

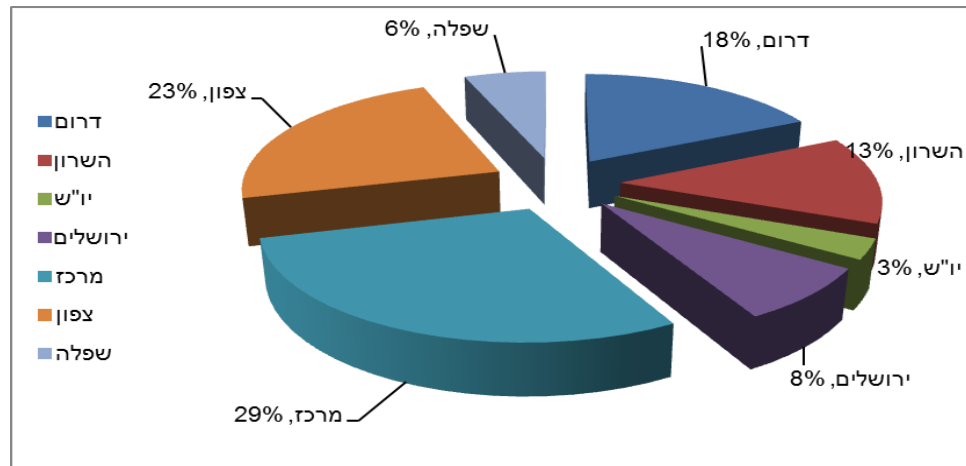
סה"כ	משולב	הקמה	השקעה	הון חוזר	מסלול עד 100 א' ש"	
3,008	541	233	288	1,711	235	מס' בקשות מלאות קטנים
100%	18%	7%	10%	57%	8%	מס' בקשות מלאות קטנים באחוזים
87	14	-	5	68	-	מס' בקשות מלאות בינוניים
100%	16%	-	6%	78%	-	מס' בקשות מלאות בינוניים באחוזים

4.5 ניתוח מס' הלוואות שהועמדו לפי אזור גאוגרפי

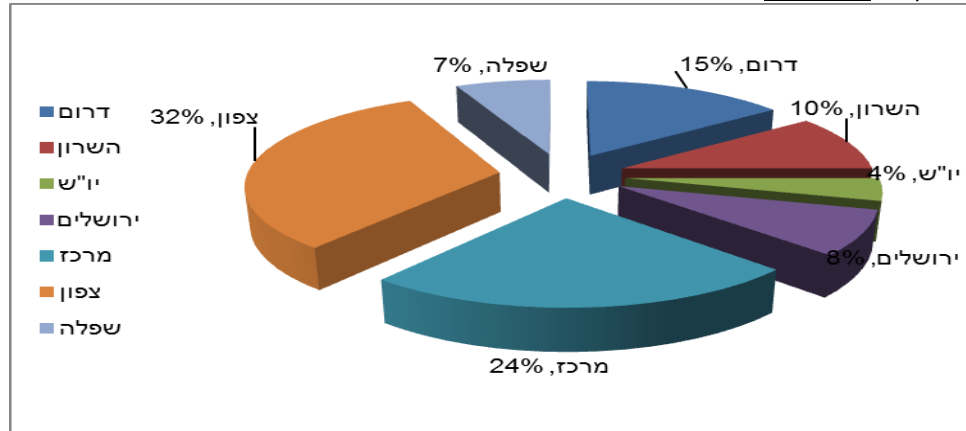
עסקים בינוניים		עסקים קטנים		
באחוזים	סה"כ בקשות	באחוזים	סה"כ בקשות	
15%	13	18%	533	דרום
10%	9	13%	384	השרון
4%	3	3%	83	יר"ש
8%	7	8%	257	ירושלים
24%	21	29%	890	מרכז
32%	28	23%	691	צפון
7%	6	6%	170	שפלה
100%	87	100%	3,008	סה"כ

⁶ עסקים שקיבלו הלוואה במסגרת מסלול עד 100 א' ש" עסקים פעם אחת בלבד ואינם נספרים במסלול הלוואה נוסף.

עסקים קטנים - פילוח הלוואות שהועמדו לפי אזור גאוגרפי:

עסקים בינוניים - פילוח הלוואות שהועמדו לפי אזור גאוגרפי:

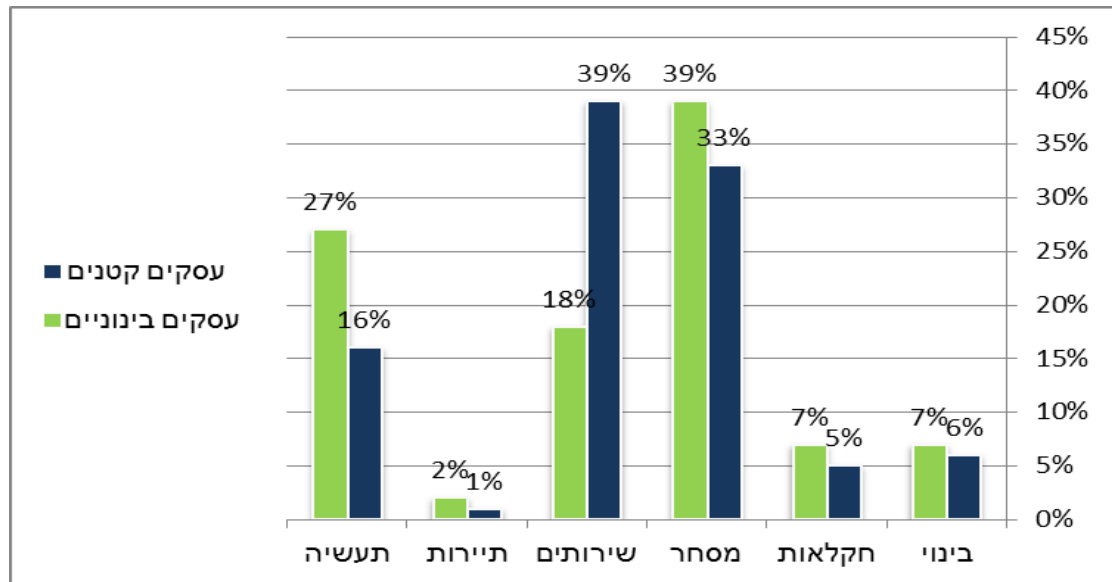

4.6 ניתוח מס' הלוואות שהועמדו לפי סקטור פעילות

עסקים בינוניים		עסקים קטנים		
באחוזים	סה"כ בקשות	באחוזים	סה"כ בקשות	
7%	6	6%	192	בינוי
7%	6	5%	146	חקלאות
39%	34	33%	1,007	מסחר
18%	16	39%	1,165	שירותים
2%	2	1%	31	תיירות
27%	23	16%	467	תעשייה
100%	87	100%	3,008	סה"כ

תרשים חלוקה לפי סקטור פעילות

4.7 ניתוח מס' הלוואות שהועמדו לפי ותק (בשנים)⁷

עסקים קטנים

באחוזים	מס' הלוואות	עד שנה
8%	238	עד שנה
11%	327	1-2
9%	276	2-3
8%	245	3-4
7%	205	4-5
15%	447	5-8
9%	263	8-10
22%	655	10-20
11%	352	מעל 20 שנה
100%	3,008	סה"כ

⁷ ותק מחושב מיום הקמת העסק ועד ליום דוח זה.

עסקים בינוניים

באחוזים	מס' הלוואות	
7%	6	עד 5 שנים
28%	24	6-10
18%	16	11-15
20%	17	16-20
27%	24	מעל 20
100%	87	סה"כ

4.8 ניתוח מס' הלוואות שהועמדו לפי מחזור החברה במיליוני ₪

עסקים קטנים

באחוזים	סה"כ	
23%	678	עד 0.5
10%	312	0.5-1
28%	834	1-3
12%	372	3-5
14%	425	5-10
13%	387	10-25
100%	3,008	סה"כ

עסקים בינוניים

באחוזים	סה"כ	
47%	41	25-35
29%	25	35-50
24%	21	50-100
100%	87	סה"כ

4.9 ניתוח מס' הלוואות שהועמדו לפי מעמד משפטי

עסקים בינוניים		עסקים קטנים		
באחוזים	סה"כ	באחוזים	סה"כ	
-	0	-	0	אגודה
95%	83	64%	1,922	חברה בע"מ
1%	1	1%	5	עמותה
3%	2	32%	980	עסק עצמאי
1%	1	3%	101	שותפות
100%	87	100%	3,008	סה"כ

5 ניתוח מגזרים ספציפיים

5.1 רקע

ברבעון זה אושרו 45 הלוואות לעסקים שנמצאים בבעלות בני מיעוטים⁸ בסכום כולל של - 20 מיליון ₪. ברבעון הקודם אושרו 56 הלוואות. ברבעון זה הועמדו הלוואות בסכום של 17.8 מ' ₪ לעומת סכום של 22.0 מ' ₪ ברבעון הקודם.

ברבעון האחרון אושרה הלוואה אחת לעסק שנמצא בבעלות עולים חדשים⁹ בסכום כולל של 0.2 מיליון ₪. ברבעון הקודם אושרו 5 הלוואות. ברבעון זה הועמדו הלוואות בסכום של 0.2 מ' ₪ לעומת סכום של 1.8 מ' ₪ ברבעון הקודם.

ברבעון האחרון אושרו 54 הלוואות לעסקים שנמצאים בבעלות נשים¹⁰ בסכום כולל של כ- 14 מיליון ₪. ברבעון הקודם אושרו 56 הלוואות. ברבעון זה הועמדו הלוואות בסכום של 13.3 מ' ₪ לעומת סכום של 16.4 מ' ₪ ברבעון הקודם.

⁸ כנגד זיהוי אפשרי של מיקום העסק ושם הבעלים, ככל שניתן לקבוע. יש עסקים שייתכן וקשה לקבוע את ההשתייכות המגזרית מאחר ואין דרישה לזיהוי אתני במסמכי הקרן. המיון דלעיל נעשה על פי בקשת וועדת ההיגוי מבלי שהכלים הפורמליים קיימים במסמכי הבקשות.

⁹ עולה חדש – על פי הגדרות משרד הקליטה, אדם אשר עלה מאתיופיה ב-15 השנים האחרונות או ממדינה אחרת ב-10 השנים האחרונות.

¹⁰ מהזיקות ב- 50% מהבעלות או למעלה מזה.

ברבעון הראשון של שנת 2014 הוגשו 142 בקשות על ידי עסקים אשר נמצאים בבעלות בני מיעוטים. זאת לעומת 134 בקשות ברבעון הרביעי של שנת 2013. נכון לסוף הרבעון הראשון של שנת 2014 הוגשו 1,033 בקשות על ידי בני מיעוטים.

ברבעון הראשון של שנת 2014 הוגשו 6 בקשות על ידי עסקים אשר נמצאים בבעלות עולים חדשים. זאת לעומת 3 בקשות ברבעון הרביעי של שנת 2013. נכון לסוף הרבעון הראשון של שנת 2014 הוגשו 53 בקשות על ידי עולים חדשים.

ברבעון הראשון של שנת 2014 הוגשו 119 בקשות על ידי עסקים אשר נמצאים בבעלות נשים. זאת לעומת 118 בקשות ברבעון הרביעי של שנת 2013. נכון לסוף הרבעון הרביעי של שנת 2013 הוגשו 1,013 בקשות על ידי נשים.

5.2. ניתוח מספר הלוואות שאושרו בקרן לפי שנים

*הסכומים במיליוני ש"ח

מגזר הנשים			מגזר העולים			מגזר המיעוטים			שנה
סכומים שהועמדו	סכומים שאושרו	מס' בקשות שאושרו	סכומים שהועמדו	סכומים שאושרו	מס' בקשות שאושרו	סכומים שהועמדו	סכומים שאושרו	מס' בקשות שאושרו	
36.4	45.2	145	1.1	1.1	4	40.0	43.9	99	2012
63.9	69.4	251	4.4	4.9	14	92.6	94.2	228	2013
13.3	14.0	54	0.2	0.2	1	17.8	19.9	45	1-3/2014
77.2	128.6	450	5.7	6.2	19	150.4	158	372	סה"כ

5.3. ניתוח מספר בקשות שאושרו על פי איזור גאוגרפי

מגזר הנשים		מגזר העולים		מגזר המיעוטים		
באחוזים	סה"כ בקשות	באחוזים	סה"כ בקשות	באחוזים	סה"כ בקשות	
16%	74	16%	3	9%	33	דרום
18%	80	26%	5	5%	19	השרון
3%	13	-	0	-	0	יר"ש
10%	44	11%	2	4%	18	ירושלים
30%	136	31%	6	14%	53	מרכז
20%	88	-	0	67%	248	צפון
3%	15	16%	3	1%	1	שפלה
100%	450	100%	19	100%	372	סה"כ